79. številka. Ljubljana, v četrtek 8. aprila. XIX. leto, 1886.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Nach Thunlichkeit!“

„Nach Thunlichkeit“, po možnosti, ali jednako glasi se po vseh ministerskih naredbah, tikajočih se rabe slovenskega jezika v šoli in v uradu. Tudi novi naučni minister, čegar govorniške vijolice ravnokar poganjajo po državnozborski dvorani, postavil se je na stališče eksperimentovalca in našemu jeziku obeta le toliko prostora v šoli, kolikor ne bode na potu njegovim poskusom, ki pa še neso gotovi in jasni. Človeku, ki ne meri jednakopravnosti na vatle, temveč, ki je trdnega prepričanja, da se ima o njenih dobrotah in blaginjah ogrevati vsako človeško bitje, temu človeku, ki ob jednem pozna naš rod in njega moči, vidijo se slični pogojni in omejevalni izrazi ministerskih naredeb kar nenaravni in pravici ne v korist. Vidijo pa se nam taka uvetna obečanja toliko bolj čudna, ker jih isti dostojanstveniki navadno ne stavijo drugim narodom širne naše države. Ako iščemo uzrokov temu neočetovskemu, ampak očuhovskemu ravnanju z našimi opravičenimi zahtevami, tedaj se nam prikaže, da njih večina tiči v onem večstoletnem vladanji ptujcev nad našim narodom, da tiči v onih ukoreninjenih neutemeljenih nazorih, ki se mahom izruvati ne dajo; mi opazimo, da tako ravnanje splošno temelji na okolnostih, ki ne tiče v nas in katere je tako težko odvrniti, kakor je nemogoče odvrniti vihar in točo. Toda uzroki tacega ravnanja so — bodimo odkritosrčni — deloma tudi v nas in ako to čutimo, moramo jim na sled, da jih ugonobimo.

Kadarkoli naši poslanci zahtevajo slovensko poučevanje in uradovanje, odgovarja se jim: vsaj nemate dovolj knjig, nedostaje vam učiteljev in uradnikov! Pokazalo se je sicer že večkrat, da so taki odgovori jalovi in neistiniti, vendar ako pomislimo, da se kaj jednacega ne očita nobenemu rodu v našem cesarstvu, tedaj nam je skoro priznati, da res nemamo toliko rečenih močij, kakor se jih že v nevarnem izobilji kaže drugod in kaže se nam posebno, da se neupajo na dan z ono silo in intenziteto, ki je očita pri druzih slovanskih rodovih, pred katero se ukloni vsaka vlada. Velik del našega razvitka sloni torej na našem učiteljstvu (t. j. posebno učiteljstvu srednjih šol) in na uradništvu samemu in ako je to, tedaj je velika tudi njih odgovornost za naš razvitek. Ugovarja se nam, da je število za srednje šole izprašanih slovenskih učiteljev zadostno ter da jih mora mnogo v ptujini iskati svojega kruha; ravno tako se trdi, da nam ne manjka slovenskih uradnikov, sosebno pravnikov, a da vzlic temu zavzemajo mnogo službenih mest le ptujci. Resnično je, da se vsako leto po dovršenih visokošolskih studijah vrača precejšnje število naših mladeničev v domovino, ki ustapajo bodisi v državno, bodisi si v drugo javno službo, vendar da to število posebno v pravniških strokah ne zadostuje, kaže se najbolj v istini, ker se leto za letom usiljujejo pri nas še ptujci, ki morda s časom za silo lomijo naš jezik, ki pa nikakor ne pojmijo ni njegovih ni našega naroda svojstev. Ako se torej hočemo meriti z dosedanjimi nasprotniki ter ako hočemo do zmage, treba, da se posebno še število naših pravnikov zviša, pravnikov, ki združujejo s pravim narodnim prepričanjem tudi temeljito pravniško znanje, kajti pri današnjih razmerah velja še vedno istina, da nam je treba vedno mnogo več znati kakor nasprotnikom, borečim se z drugimi znanimi sredstvi. Prvo in glavno vodilo naši mladini torej bodi: uči se, uči se, uči se!

Drugič pa nam je toliko silneje in požrtvovalneje delovati, kolikor manjše je naše število. Vsak, filozof ali pravnik naj bi deloval v svoji stroki za naše še pusto slovstveno polje, naj bi se pa tudi oglasil za naše uzore v javnem življenji, kajti

Dolžan ni samo, kar veleva mu stan,
Kar more, to mož je storiti dolžan!

Naši odnošaji so konci toliko bolji, da se ni treba narodnjaku skrivati za devetero zidov, nego gotovo je, da odločen in trden značaj spoštuje se povsodi, pa bodi tudi nasprotnega prepričanja ter narod, katerega večina obstoji iz tacih značajev, ne spoštuje se samo, temveč spolni se njegova volja. Poglejte samo nemške in nemčurske profesorje ter druge uradnike s kako breobzirnostjo postopajo v našem javnem življenji! Iz vsega je razvidno, da nam je še treba značajnih, delavnih, odločnih boriteljev v onih slojih našega javnega živenja, kamor se nam najbolj usiljuje nemščina. Vsled naše revščine je gotovo težko našej mladini vzdrževati se po vseučiliščih in potem sprva o malih državnih službah. — Tu bi trebalo nekako pripomoči od premožnejših rojakov, ki se bode gotovo tudi uživotvorila, trebalo pa bi tudi jedinostnega postopanja in delovanja mladeničev, kajti le v jedinosti je moč. Ako bode v teh resnih časih mlada inteligencija tako delovala in od svojega delovanja kaj pokazati imela; ako se bode nje delovanje vršilo skupno in ako ga ne prepušča le pojedinim, sebi in njim v kvar, ako pokažejo vsi nekaj požrtvovalnosti, tedaj se bodo tudi naši zastopniki vedeli, na kaj opirati, zavezali bodejo nasprotnim vladam lahko vse izgovore in noben minister ne bode o našem jeziku govoril le „nach Thunlichkelt!“

Govor poslanca g. prof. Šukljeja

v državnozborski seji dne 30. marca.

(Dalje.)

Pa še jeden nov faktor preobloženja, katerega je nekoliko kriva naučna vprava, ne sedanja, ampak prejšnja. Z ukazom od 26. maja 1884 dale so se nove instrukcije za gimnazijski pouk. Vsekako so te instrukcije nekoliko krive preobloženju.

V teh instrukcijah je — naravno je, da tu ne morem strokovnjaško razložiti te stvari, kajti to ne spada v debato in ne v zbornico poslancev — mnogo dobrih nazorov in rad priznavam, da se s prva s temi instrukcijami ni nameravalo, da bodo neovrgljivo pravilo. V praksi je pa to drugače. „Točno izpolnovanje instrukcij“ je prva beseda, s katero nagovori šolsko vodstvo in šolsko nadzorstvo navadno novega učitelja. Te instrukcije pa učni smoter tako visoko stavijo, da se le v primeroma nemnogih slučajih, pod posebno ugodnimi pogoji le izjemno da doseči:

Ko se je učitelju naložilo za dolžnost, doseči učni smoter, kateri predpisujejo instrukcije, navstane nenaravno priganjanje in hitenje. Slednji učitelj se prizadeva, kolikor je mogoče, od svojega predmeta utepsti v otroka.

LISTEK.

Selski župnik.

(Roman. Spisal Ludovik Halévy; poslovenil Vinko.)

Tretje poglavje.

(Dalje.)

Abbé Konstantin učakal je svoje dvainsedemdeseto leto in mnogo novcev mu je že šlo skozi roke, če prav seveda neso dolgo ostajali v njih, a ves ta denar mu je vedno prihajal v malih svoticah in zategadelj še mislil ni na tako veliko darilo. Dva tisoč frankov! Toliko še svoje žive dni ni imel, niti tisoč ne! Ker župnik ni vedel, koliko se mu je dalo, tudi ni prav vedel, kako bi se zahvalil in zato je samo jecljal:

„Lepa hvala Vam, milostiva gospa . . . Vi ste tako dobrotni, ljuba gospodična.“

Ker njegova zahvala ni našla pravega izraza, segel je Ivan vmes.

„Dami sta Vam dali dva tisoč frankov, dragi kum!“

Zdaj vzklikne župnik oduševljen od hvaležnosti:

„Dva tisoč frankov! Dva tisoč frankov za moje reveže!“

In Pavlina plane iz kuhinje ter tudi vzklikne:

„Dva tisoč frankov! Dva tisoč frankov!“

„Da, da, tako bo,“ pravi župnik, „tako . . . nate Pavlina, vzemite denar in pazite . . .“

Stara Pavlina bila je do malega vse v njegovem gospodarstvu: služkinja, kuharica, lekar in zakladničar. Njeni roki sta spoštljivo tresoč se segli po malih zvitkih, ki sta mogla olajšati toliko bede in toliko bolečin utešiti.

„A to še ni vse, gospod župnik,“ veli gospa Scottova. „Dala Vam bodem na mesec še pet sto frankov.“

„In jaz ravno toliko kot moja sestra.“

„Tisoč frankov na mesec! Potem pa kmalu nobenega reveža ne bode več v našem kraji.“

„Saj to ravno hočeva. Jaz sem bogata, zelo bogata in moja sestra tudi. Da, ona je še bogatejša nego jaz, ker mlada deklica vendar ne more tolikanj potrošiti. Jaz pa . . . Kolikor le morem, kolikor le znam, toliko potrošim! Če ima človek mnogo, če ima preveč denarja, ako ima več, nego je prav, se Vam li ne zdi, gospod abbé, da potem ni druzega pripomočka, to nejednakost storiti odpustljivo, kakor da človek vedno z odprtima rokama daje, neprestano daje, kolikor mogoče mnogo in kolikor mogoče na dober način? . . . Zdaj morate pa tudi Vi meni nekaj dati!“

Obrne se k Pavlini:

„Bodite tako dobri, gospodična in dajte mi kozarec vode . . . Ne, ne, nič druzega . . . Kozarec vode . . . Kar umrla bi od žeje.“

„Jaz tudi,“ pravi Betina smeje se, mej tem, ko je šla Pavlina po kozarec vode, „jaz bom tudi kmalu umrla, a le od glada! Vem dobro, gospod župnik, da sem strašno objestna, a vidim, da je Vaša miza pogrnena; ali bi naju mogli povabiti k obedu?“

„Betina!“ zakliče gospa Scottova.

„Pusti me, Suzie, pusti me vender! Kaj ne, gospod župnik, da naju povabite?“

Stari župnik na to ničesar ni znal odgovoriti. V obče ni že več prav vedel, kje da je. Osvojili sta si njegovo hišo z naskokom, bili sta katoličanki, prinesli sta mu dva tisoč frankov, obljubili sta mu tisoč frankov na mesec in zdaj celo hočeta pri njem obedovati! To je že zadnje! Mrzel pot ga je oblil, ko si je mislil, da bode moral streči s svojo koštrunovo pečenko in s svojim jajčnikom tema neznansko bogatima Američankama, ki sta bili vender gotovo navajeni le nenavadnih fantastičnih rečij. Samo mrmral je:

„Jesti . . . Jesti hočete tukaj?“

(Dalje prih.)

Množina znanosti se na ta način skuša utepsti mlademu še nerazvitemu duhu, toliko, da jih ne more prebaviti, in žalostna posledica tega je, da mladina otrpne in otrpniti mora. Uči se toliko na naših gimnazijah, da se učenci v največ slučajih — o maloštevilnih izjemah nečem govoriti — srečno odvadijo samostojno misliti. (Tako je! na desnici.) K temu se pridruži smešno veliko pisarij, katere zahtevajo in zahtevajo instrukcije. Od desetletnega otroka v prvej šoli se zahteva za latinščino hkratu pet zvezkov, mej njimi jednega za pravorečje, to je rastlina, ki je od o skolastične filologije, ki se je na novo uvela, prišla v naše gimnazije.

Če si mislite revčka prvošolca, kako sedi pri latinskih vajah in z jednega zvezka v druzega krčevito prepisuje, priznali mi bodete, da se želja in dobrohotnost gospoda poslanca dr. Mengerja, da bi se mu oprostili komolci, kmalu ne uresniči.

Po tej splošnej opazki prehajam k posebnim težnjem, katerih uresničenje zahteva slovenski narod od naučne uprave. To je pred vsem ljudska šola koroških Slovencev

Dovoljujem si vprašati načelnika naučne uprave, ali smemo pričakovati, da se odpravijo na Koroškem nahajajoče se kričeče napake. Da se pouk v ljudskih šolah mora vršiti v maternem jeziku, je tako jasna resnica, tako splošno priznano pedagogično pravilo, da ga ni treba več dokazovati in sklicevati se na avtoritete. Naučna uprava sama je priznala to načelo.

Priznano je v šolskem in poučnem redu z 20. avgusta 1870, ko se n. pr. v §. 51, ki govori o jezikovem učnem smotru, govori samo — o maternem jeziku. Kako je pa na Koroškem! Označujoča je v tem oziru posebnost, čudni faktum, da 102.252 Slovencev, ki so še ostali po ljudskem številjenji iz leta 1880 v tej nekdaj popolnem slovanskej deželi, nema niti jedne jednorazredne ljudske šole. (Čujte! na desnici.)

Seveda se govori o utrakvističnih šolah in poročilo koroškega deželnega soveta pravi: Na 254 nemških šol pride 90 utrakvističnih, slovensko-nemških. Toda še to ni resnica. Seveda se v prvem poluletji prvega šolskega leta začne s slovenščino. Toda v drugem poluletji se že prikazuje nemščina, ki se vedno bolj širi in nazadnje popolnem izpodrine slovenščino.

S tem se po mojih mislih greši proti elementarnim pojmom pedagogike in jaz pričakujem od sedanje naučne uprave, da bode, kolikor je moči, odpravila te napake, ki pahajo koroške Slovence v temo neomike. (Dobro, dobro! na desnici.)

V budgetnem odseku bil je tudi razgovor o tem in moj somišljenik, gospod poslanec dr. vitez Tonkli, ima vsekako zaslugo, da je tu dete s pravim imenom imenoval in razložil naše težnje. Začela se je bila daljša debata, katere se je udeleževal tudi naučni minister. V tej debati bila je zame pomenljiva izjava jednega častitih gospodov poslancev z one strani, ne moža tršega mišljenja, ampak mirno mislečega politika. Ta poslanec — bil je poslanec Karlovih Varov — porabil je to priložnost, da je govoril o kulturnej razliki mej Čehi in Slovenci in iz tega izvajal gotove zaključke. Ti zaključki neso bili nič kaj laskavi za moj narod, toda meni so se razumljivi zdeli, ker jih je izvajal gospod poslanec dr. Russ, ki je skušnje nabiral na Koroškem, kjer se je s svojimi očmi lahko prepričal o blagodejnih uplivih germanizacije v šoli. Na drugej strani pa vendar ne morem tajiti, da me je izjava gospoda poslanca dr. Russa jako nemilo dirnila.

Pri nas na Kranjskem ni neznano, da so predniki gospoda poslanca Karlovih Varov bili vrli slovenski kmetje na Dolenjskem in je prav lahko mogoče, da se še danes v njegovih žilah pretaka nekoliko slovenske krvi. Jaz mu nečem s tem ničesar očitati, a označujoč je za pravno čuvstvo in miroljubje častite opozicije faktum, da poslanec, ki ima take osobne odnošaje in take zrele skušnje, kakor dr. Russ, trdi, da slovenščina Slovencu že zadostuje doma, a da v javnem življenji neizogibno potrebuje nemščine, in se tedaj mladini že z začetka mora ta jezik utepati v glavo.

Gospod naučni minister se je skliceval na koroški deželni šolski sovet in na poročilo te korporacije, po katerem ljudsko šolstvo na Koroškem odločno napreduje. Jaz ne verujem prav v nepristranost te korporacije. Jaz še niti misliti ne morem, kako da bi koroški deželni šolski sovet sploh mogel izreči slabo sodbo o svojem lastnem delu, o jezikovnej organizaciji ljudskih šol za Slovence.

Držim se fakta, da razmere, ki so sedaj na Koroškem, nasprotujejo načelom zdrave pedagogike, kakor tudi zakonom v Avstriji veljavnim, členu XIX. državnih osnovnih zakonov in §. 6 državnega šolskega zakona iz 14. maja 1869. (Res je! na desnici.) Odkritosrčno povem, s takimi šolami gospoda nikdar ne bodo istega dosegli, kar §. 1. naše ljudskošolske postave določuje kot učni smoter. (Res je! na desnici.)

Sedaj prehajam k gimnazijam, ki so odločene za Slovence in razvil bodem svoj program, kolikor sem si ga mogel ustvariti in razviti s praktično skušnjo in teoretičnimi študijami. Jaz zahtevam slovenski poučni jezik na ljudskih in srednji šolah po slovenskih pokrajinah, za poslednje seveda bi se morali natančno določiti pridržki, ki so potrebni, da se abiturijenti popolnem priuče nemščini v besedi in pismu. Večjih zahtev, zlasti takih, ki se tičejo velikih šol, bi jaz ne stavil, k večjemu naj bi se za praktične potrebe juristov, kar se je že bilo sprožilo v tej zbornici, osnovala ta ali ona stolica s slovenskim učnim jezikom, morda v Gradci. To bi bil alfa in omega tega, kar za svoj narod zahtevam od naučne uprave. (Konec prih.)

Pisma iz Rusije.

I.

(Konec.)

Sploh je večina pomeščikov delala tako, da bi se mužik ne izmuznil iz njih rok, kajti ako ni „pod bokòm“ lačnega mužika, kdo bo rabotal nikdar ne sitemu pomeščiku?

Po tem se lehko razume, kako je življenje ruskega mužika; pa naj bo še tako slabo, on je vendar svoboden in gre, kamor hoče, in dela, komur hoče. Naj si bo dolžen pomeščiku in naj mora delati za ta dolg; plačilo vender on sam odločuje, a ne pomeščik; ako mu ta ne da, kolikor hoče, gre drugam, kjer mu dajo več in plača pomeščiku dolg v denarji, ako pa ga ne plača — iz kože dejati ga pomeščik ne more: proda mu kravo, konja, dvižno imuščestvo; ako hoče prodati zemljo, ima opraviti — z obščestvom; obščestvo je ne kupi, drug pa je ne sme. Ako pa pomeščik proda kravo, zakuri mu mužik nad glavo, ukrade nekaj hrastov, nekaj snopov, ali kaj drugega in dobi spet „odškodovanje za kravo. Najbolj v modi pa je „podžigati“ pomeščika in v nekaterih krajih so mužiki v tem dosegli že tako dovršenstvo, da razni „Salamandri,“ „Feniksi“ itd. ne hoté zavarovati proti ognju pomeščika, ki gori leto za letom.

Sploh pa mužik ni še pozabil prejšnjih dnij; stotero plačuje pomeščiku to, kar je od njega užival slabega. Jedva se pokaže pomeščik hudobnega, brezsrčnega, že se vzdigne v spominu mužika podoba užasov krepostnega prava, ki jih dobro pomni; sin pa, ki se je rodil potlej, sliši od očeta, kako ga je bil ali ta-le pomeščik ali pa njegov oče in kako ga je mučil „golodom in holodom.“ Mužik je in ostane zakleti sovražnik pomeščika, dokler bo videl najmanjšo reč, ki ga spomina prejšnjih dnij.

Zato vidimo, kako gre imenje za imenjem na boben in kako se temni prejšnja slava pomeščičjega življenja; glavni na zemlji je vender tisti, ki umé orati to zemljo. Brez njega pomeščik nič ne stori. In vidiš barčuka, bivšega oficira, katerega oče je imel svojo godbo, kako hodi bled in pretegnen, ker ima tudi godbo — v želodci in je večkrat na teden lačen, nego je bilo vseh petdeset psov njegovega očeta na leto.

Imenja pomeščikov pa padajo v roke obščestvom, ako neso velika, ali pa bogatim kupcem, ako jih obščestvo ne more kupiti. Mužik je ubožen, no zato mu je malo treba, kruh in kaša in kvas, in on je v devetih nebesih. Pomeščik pa „ljubi „pojesti“ in popiti,“ voziti se in oblačiti se, kakor so ga učili iz detstva, in ako bo šlo tako daljše, bodo jedenkrat pomeščiki rabotali bivšim svojim mužikom.

H koncu še jedno besedo v zaščito ruskega prostega naroda. Nemci, ki se potepajo po Rusiji, kakor sploh, kjer živé „inferiore Racen,“ ki v svojej dobroti polnijo nemške žepe in želodce, mažejo cele skladanice papirja psovanjem ruskega naroda, da je tat in pijanec, da je surov in divji. Ne verjemite tega. Ako ruski mužik ukrade, ukrade takrat, ko bi od lakote umrl, ako bi ne ukral; krade to, kar more jesti ali v kar se more obleči. Položite hlebec kruha in zraven njega zlato uro; kruh bo izginil, ura ne. Ako ure ne bo, tat ni bil mužik. K čemu mu bo ura? jesti je ne more, za kaj druzega mu pa tudi ne rabi. Njegova ura sta solnce in petelin. Pije ruski mužik iz gorja, ali pa iz radosti; ker pije „vodko,“ je kmalu pijan. Kar pa se tiče surovosti moram reči, da se ne sreča nobeden mužik z nami, ki bi se nam ne odkril in ne rekel: „zdravstvujte!“ Jaz se k temu dolgo nesem mogel privaditi in vselej sem mislil: odkodi me pozna? na kar sem dobival odgovor: „razvě u vas ne klanjajutsja? u nas vsegda klanjajutsja. Sploh, kadar sodi inostranec ruskega mužika, naj ne pozabi, da je mužik sto in sto let živel, kakor živina in ako je nravstveno malo razvit, tega ni on kriv, no tisti, katerim je on rabstvoval.

Res pa je, da nikdo v Rusiji toliko vodke ne uničuje in da se nihče tako gnusno ne psuje, kakor Nemci pritepenci. Trideset let živi tukaj, obogatel je, pa deset besed pravilno ne more reči; vsako besedo pa, ki je grda, zna čez teden, ko je v Rusiji; kar se pa tiče kraže, je izvestno, da pride v Rusijo kak lačen pruski oficirčik, najme se za upravljajočega k bogatemu pomeščiku in čez pet ali deset let ima — svoje hiše, svojo zemljo in o blaženej Prusiji ne misli več, da-si Rusijo vse življenje psuje.

Ruski narod je plemenit, dober, pošten, ne sme se pozabiti, da je bil pred 25 leti še rab, živina pomeščiku. Naj preide petdeset let, naj pomrje sedanje pokolenje, naj se zbliža mužik z dvorjanom, takrat bo videla Evropa, kaj je Rusija. Takrat bodo sedanji vragi in klevetniki Rusije obupano govorili: fuimus Troës!

Za to čast in slava ranjkemu Carju-Osvoboditelju, katerega more dostojno oceniti samo zgodovina; slava osvoboditelju rabov, ruskih in turških in — večnaja jemu pomjatj!

Krutorogov.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. aprila.

Kakor se „Czasu“ poroča z Dunaja, bode **državni zbor** zboroval celi mesec maj. Deželni zbori se potem snidejo v juniji. V septembru začne zopet državni zbor. Po velikonočnih počitnicah bode državni zbor še rešil zakon o odpisavanji davka pri elementarnih nezgodah, zakon o zavarovanji delavcev z ozirom na poškodovanje delavcev pri delu s stroji in podporo bolnih delavcev ter zakon proti socijalistom.

Kakor se narodnim listom piše z Dunaja, ni nobenega upanja, da bi se za narodno opolčenje na **Českem** dosegle kake narodne koncesije, na pr. česko komando, češke barve in znamenja. V tem oziru češki poslanci še v plenumu ne bodo stavili nikakih predlogov. Ravno tako ni nobenega upanja, da bi se uresničile češke zahteve zastran obnovljenja pogodbe z Ogersko, zlasti v bančnem vprašanji. Ravno tako je z druzimi češkimi težnjami. Volilna reforma za Moravsko se letos niti predlagala ni.

Vnanje države.

Srbski narodni liberalci in radikalci so se zjedinili za bodoče volitve v skupščino. Mnogo deputacij z dežele je bilo že na potu, da častitajo Ristiću, ko prevzame vlado. Ker so se pa stvari tako hitro drugače zasukale, so se pa morale vrniti.

V kratkem izda sultan ferman, s katerim bode **bolgarski** knez Aleksander tudi osobno na podlagi konferenčnega sklepa imenovan vzhodnjerumelijskim generalnim guvernerjem na pet let. — Veliki vezir Kiamil paša priporočil je knezu Aleksandru, naj vsprejme konferenčne sklepe, kajti s tem bode ustregel željam velevlastij in potrebam momentannega položaja. Ako je vzprejme, misli veliki vezir, pridobil si bode večjo veljavo in zaupanje pri velevlastih in povišal svoje zasluge. Knez Aleksander pa dosedaj še ni nič odgovoril velikemu vezirju. Velevlasti mislijo, da se bode knez udal, da tako ne bode dal Rusiji povoda, da bi zahtevala, da se odstavi. A na drugi strani se mora knez ozirati na narod, ki ni zadovoljen s tako malimi pridobitvami. Ako se bode knez udal željam Evrope brez vsega protesta, se pa ne ve, ali se bode obdržal na prestolu. Vsekako je njegov položaj jako ozbiljen.

Ruski listi neso nič kaj zadovoljni z izidom Carigrajske konference, kakor sploh ne z razvojem stvari na **Balkanu,** ker dvomijo, da bi Avstrija in Anglija privolili, da bi se Rusiji naložilo izvajanje konferenčnega sklepa. „Novoje Vremja“ misli, da bi bila konferenca prav storila, ko bi bila sklenila, da se knez Aleksander odstavi, ko bi se ustavljal njenim sklepom. Posebno veliko nevoljo je pa vzbudilo v Rusiji, da je srbski kralj zopet na stran potisnil Ristića in vnovič poklical Garašanina na vladno krmilo. Skoro vsi listi mislijo, da je to avstrijsko delo in sklepajo, da zna ta korak srbskega kralja postati nevaren za evropski mir. — „Kölnische Zeitung“ misli, da Rusija hoče s svojim nasprotovanjem v orijentalni politiki pokazati malim balkanskim državicam, da brez nje ne morejo

ničesar doseči, ž njo pa vse. Ko bi Rusi Bolgarijo zaseli in spodili Aleksandra, bi hitro navstala velika bolgarska država, ki bi pa bila zavisna od Rusije. Ko bi se to zgodilo, bi Srbija tudi spoznala, da jej le Rusija more koristiti, da je napak storila, ko se je oklenila Avstrije. — „Novoje Vremja“ objavilo je pismo več Bolgarov, kateri se pritožujejo, kako zatira „nihilist“ knez Aleksander in sedanja „nihilistična“ bolgarska vlada bolgarski narod. Zatirani Bolgari, pravi to pismo, s hrepenenjem pričakujejo trenutka, da bode ruski car h kratu tudi bolgarski car. — Iz tu navedenega se raz idi, da je javno mnenje v Rusiji nasprotno knezu Aleksandru in pa da ni pričakovati, da bi Rusija v balkanskih zadevah kaj odjenjala, ampak bode storila vse, da na slovanskem jugu zopet utrdi svoj upliv. Prej ali slej se jej bode posrečilo, da izpodrine kneza Aleksandra, ako bode hodil sedanja pota, in da v Srbiji preobrne sedanji vladni sistem. To že sluti bolgarski ministerski predsednik Karavelov, kajti izrazil se je proti dopisniku „Hrvatske“, da želi mir z Rusijo. Bolgarski narod brez Rusije ne more napredovati. Izrazil se je nadalje, da je pripravljen kakemu sposobnejšemu narediti prostor. Da bi opravičil svojo politiko, je trdil, da Bolgari sicer žele ruskega prijateljstva, ampak ne ruske okupacije, kajti pod ruskim gospodstvom bi zgubili svobodo in bi popolnem propali. Karakteristično je pa vendar, da Karavelov želi rusko prijateljstvo in že govori indirektno o svojem odstopu. Iz tega se da sklepati, da Rusiji prijazna stranka pridobiva vedno večji upliv v Bolgariji.

Kmalu se bode odločilo, ali **Grška** začne vojno ali pa demobilizuje. Najbrž se bodo Grki za poslednje odločili, ko se je pokazalo, da so vse velevlasti jedine proti njim. Grški državniki sami ne žele vojne, ampak hoteli so le tako dolgo imeti zbrane vojake na meji, da se bode Turčija naveličala čakanja ter bode njim kaj dovolila, da jej le ne bode treba dalje na meji vzdrževati vojske. Toda, kakor se kaže, so se Grki zmotili. Turki so se res naveličali oboroženega miru, a hočejo drugače narediti temu konec. Ako v kratkem Grki ne demobilizujejo, bode Turčija začela vojno. Tega se pa Grki sami boje. Celo vodja opozicije Trikupis se je v zbornici izjavil, da Grška ne sme začeti vojne, ampak mora drugače braniti svoje koristi. Kako, Trikupis ni povedal. — Predvčeraj se je v Atenah praznovala 60 letnica grške nezavisnosti. Mesto je bilo lepo okrašeno z zastavami. Da pri tej priliki ni manjkalo vojevitih govorov, je naravno. Najbrž pa govorniki sami neso bili tako o potrebi vojne prepričani, kakor so trdili. Da je narod take govore pozdravljal z naudušenimi klici, se razumeva samo po sebi.

Kakor poročajo Petrograjski listi, so **ruskega** carja v Livadijo spremile jako visoke osobe: minister vnanjih zadev, Giers, podravnatelj v ministerstvu vnanjih zadev, knez Obolenskij, komunikacijski minister Possiet, minister carskega doma Voroncov-Daškov, generalna pobočnika Richter in Čerevin, nemški generalni adjutant Werder ter dvorni slikar Zichy. Mogoče je tedaj, da Rusija res v kratkem kaj odločnega ukrene zastran balkanskih zadev.

V **belgijski** zbornici predlagal je Bara, da zbornica izreče grajo generalu Van der Smissen-u zaradi njegovega postopanja. Ker §. 130 belgijske ustave določuje, da se ustava ne sme niti popolnem niti deloma suspendovati, priznati je moral ministerski predsednik Bernaert, da so naredbe in ukazi tega generala bili neustavni, toda general je tako postopal brez vednosti vlade.

Po **Italiji** zlasti v Pijemontu se širijo socijalistične agitacije na kmetih. Kmetje se zbirajo ob nedeljah, da jim socijalistični agitatorji razkladajo svoje nauke. Bati se je, da ne bi to imelo podobnih nasledkov, kakeršni so se pojavljali lani na Beneškem, ko so kmetje v nekaterih krajih bili začeli požigati in po polji veleposestnikov delati škodo. Sicer je pa položaj kmetskega stanu po vsej Italiji jako pomilovanja vreden. Vlada in zakonodavstvo bode moralo skrbeti, da zboljša položaj kmetskega stanu, ako hoče ohraniti red.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 7. prila.

Predseduje župan g. Grasseli. Navzočnih je 23 mestnih odbornikov. Overovateljema zapisnika imenuje župan odbornika Ravnikar-ja in Počivalnika. Župan naznani, da mu je došel deželne vlade dopis, v katerem se mestna občina vabi, da bi vojaški muzej, stoječ pod pokroviteljstvom prestolonaslednika podpirala in vabi mestne odbornike, naj vsak po svoji moči pripomore v podporo tega patrijotičnega podjetja. Nadalje predlaga, da se mu dá pooblastilo, da v imenu mestnega zbora izreče zahvalo g. lekarniku G. Picolli-ju, ki je mestu podaril 65 brstovih (Ulmen) drevesec, katera so se pod Tivoli zasadila. Zbor vsprejme predlog z dobroklici jednoglasno.

Odbor za olepšavo mesta v Linzu doposlal je poročilo svojega delovanja za leto 1885, konvent usmiljenih bratov v Gorici pa slavnostni spis, ki ga je spisal prior o. Sobel o priliki stoletnice.

Na vrsti je poročilo stavbenega in finančnega odseka o oddaji gradnje bolnice za silo, odbornik Gogola pa predlaga, naj bi se prej obravnavalo o oddaji gradnje za vojašnico, ker je ta predmet dosti važneji.

Po kratki debati, v katerej govorita pro in contra odbornika Nolli in podžupan Petričič, odredi župan Grasselli, da se najprej obravnava o vojašnici.

V imenu združenih odsekov, finančnega in stavbenega, poroča odbornik Potočnik: Za vsa dela pri zgradbi vojašnice sta le dve ponudbi. Kranjska stavbena družba, ki je osnovala konsorcij 35 obrtnikov, prevzame zgradbo vojašnice in odpusti vsega skupaj 66.816 gld. 31 kr. s pogojem, da se stavbena doba za jedno leto podaljša, t. j. do 1. septembra 1888. Tvrdka Tönies prevzela, bi gradnjo za razpisano ceno, in zidala bi s svojimi opekami iz Kosez. Ako se pa stavbena doba podaljša za jedno leto do 1. septembra 1888, odpusti od preračunjene svote $4^3/_4$%. Stavbinski in finančni odsek stavita sledeče predloge:

Ponudba kranjske stavbene družbe iz dne 29. marca 1886, da prevzame vsa dela pri gradnji vojašnice, se vsprejme s sledečimi pogoji: stavbena družba izvrši: 1. Kamnoseška dela z odpustom 12%. Ako bi jej ne bilo nikakor mogoče, dobiti dovolj domačega kamna, dovoljuje se jej, da za posamezna dela porabi trajni Tržaški „Massegno“-kamen. 2. Vsa tesarska dela z odpustom 4%. 3. Vsa kleparska dela z odpustom 17%. 4. Vsa mizarska dela z odpustom 10%. 4 Ključarska dela z odpustom 15% 6. Vsa pleskarska dela z odpustom 15%. 7. Vsa steklarska dela z odpustom 5%. 8. Vsa lončarska dela z odpustom 9%. 9. Vsa slikarska dela z odpustom 10%. 10. Vsa strojna dela (Maschinenarbeiten) z odpustom 15%. 11. Mestni zastop vzame z zadovoljstvom na znanje, da se bodo vsa omenjena dela izročila izključno le sopodpisanim domačim obrtnikom, kateri v Ljubljani bivajo in tu davek plačujejo. Razven tega prevzame kranjska stavbena družba 12. Dobavo železa za konstrukcije z odpustom 5%. 13. Predmete od ulitega železa z odpustom 10%. 14. Vsa zidarska in stavbena dela z odpustom 11 %. Pri tem se premeni §. 20 posebnih stavbenih pogojev tako, da se Vrbniška opeka mora rabiti obočne strope, za stranišča in za vse dimnike, razen streh in da se pri računu za porabo druzih dobro žganih opek nič ne bode odtegnilo. Tudi se stavbeni družbi dovoljuje; da si sme na mestu peska pripravljati, da pa morajo vse izkopane jame biti zasute, ko se vojašnica izroči.

(Dalje prih.)

Domače stvari.

— (K današnji dopolnilni volitvi I. razreda) v mestni zbor Ljubljanski prišlo je 64 volilcev. Izvoljeni so: Ivan Murnik s 64, Miha Pakič s 63, Fran Ravnikar z 62, dr. Alfonz Moschè s 60 glasovi.

— (Osobne vesti.) Računski svetnik gosp. Jakob Luckman, ki je doslej začasno upravljal pri knezoškofu Ljubljanskem, imenovan je s 1. dnem t. m. stalnim upraviteljem. — Okrajni komisar Karl baron Myrbach odpoklican je iz Maribora v notranje ministerstvo, na njegovo mesto pride okrajni komisar Adolf Rotondi d' Arailza iz Ptuja. — Namestništva koncipist dr. H. pl. Cron premeščen je iz Maribora v Brežice, namestništva koncipist Julij pl. Vistarini iz Brežic v Ptuj, namestništva koncipistni praktikant M. baron Weichs iz Slovenjega Gradca v Maribor.

— (Signum temporis!) Po §. 28, št. 2, lit. b občinskega reda ima v II. volilnem razredu naše stolnice mej drugim tudi več nego 300 uradnikov volilno pravico. Kljubu temu precejšnjemu številu prišlo je pa 6. t. m. k dopolnilni volitvi občinskega zastopa Ljubljanskega samo 5, čitaj: pet uradnikov na volišče. Ta svojih državljanskih pravic zavedna petorica (baje c. kr. uradnikov) sedaj lahko ponosno poreče: „Malo nas je, a smo ljudi.“

— (Ničnosti pritožba) uložila se je proti obsodbi v pravdi opata Wretschka proti Ivanu Čagranu, s katero je bil slednji obsojen na 150 gld. globe, urednik Sakouscheg na 20 gld., „Südst. Post“ pa na 80 gld. kavcijske izgube in na objavljenje obsodbe.

— (Prvi redni občni zbor poddružnice sv. Cirila in Metoda v Šiški) vršil se je dne 4. aprila t. l. V odbor izvoljeni so bili: predsednikom Fran Ravnikar, njega namestnikom Fran Drenik, odborniki pa Fran Adamič, Fran Bizjan, Anton Knez in Ivan Suva. Članov šteje poddružnica sedaj 52, in sicer 7 ustanovnikov, 14 letnikov in 31 podpornikov. — Označujoče za naše razmere je bilo to, da se je pogovor jel sukati o naši šoli. Gradiva ne bodem navajal za sedaj, le to rečem, da je že skrajni čas, da deželni šolski svet obrne malo več pozornosti na naše šolske razmere in zadostí že jedenkrat želji vsega prebivalstva — drugače se zna primeriti, da nekega dne nobenega učenca več v šolo ne bode. Kdo je temu kriv? Krajni šolski svet gotovo ne!

— (Mestni zbor Ljubljanski) zboroval je sinoč ob 6. uri do ½ 10. ure ter sklenil, da se zgradba vojašnice odda stavbeni družbi kranjski. Danes zvečer je zopet seja, da se reši ostali dnevni red.

— (Podružnica družbe „Belega križa“ v Ljubljani) imela je v 5. dan t. m. svoj 4. redni občni zbor. Računsko poročilo za 1885 se je prečitalo in odobrilo, potem pa se je volil nov odbor. Izvoljeni so: Predsednikom Gustav Habit, postaje načelnik; podpredsednikom Ivan Lisec, železniški uradnik; tajnikom Jurij Mihalič, magistratni koncipist; blagajnikom Karol Polak, trgovec.

— (Tschinkelnov konkurs) se neugodno razvija V Litomericah so imeli upniki 3. t m. dan. Sešlo se je 83 upnikov, ki so zastopali 2,118.000 gld. Vsi upniki glasovali so za prisilno poravnavo. Za svoje terjatve dobili bodo okolu 8—10%.

— (Predavanje o cepljenji trt) ima tajnik c. kr. kmetijske družbe g. Gustav Pirc v nedeljo 11. t. m. dopoludne v Križovem pri Kostanjevici, pa popoludne v Čateži.

— (Delavsko podporno društvo v Trstu) pod pokroviteljstvom cesarjeviča Rudolfa izdalo je račun in poročilo za l. 1885. V preteklem letu je društvo zopet lepo napredovalo. Premoženje pomnožilo se je za več nego 3000 gld. in znaša sedaj 16.066 gld. 88 kr. Tudi število članov je narastlo, tako da društvo šteje 1232 rednih udov in 309 rednih družabnic, jednega častnega uda, 7 ustanovnikov in 26 podpornih udov. Bolnikov je bilo v lanskem letu 394 moških in 57 žensk. Vsem skupaj dalo se je 8529 gld. 64 kr. podpore. Društveno premoženje naloženo je v kranjski in v prvi hrvatski posojilnici, 300 gld. je na intabulacijo izposojenih. Društvo je vrlo urejeno in skrbi vsestransko za svoje člane. Priredilo je več lepih veselic, pomnožilo knjižnico, katere se udje prav marljivo poslužujejo (lansko leto prečitalo je 926 čitateljev 1234 knjig), in sploh skrbelo za gmotni in duševni napredek. Ker je društvo za Trst jako važno, bi bilo pač želeti, da bi je slovenska inteligenca bolj podpirala in da bi pristopilo mnogo podpornih članov. Svoji k svojim!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Carigrad 8. aprila. Po poročilih iz Sofije knez bolgarski pripravljen, vsprejeti turško evropski, ne pa turško-bolgarski dogovor, ker se hoče ravnati le po mejnarodnih ukrepih. — Ruski poslanik se odpravlja na potovanje v Livadijo.

Rim 8. aprila. Kakor „Popolo Romano“ piše, se pričakuje, da bode ministerstvo odstopilo.

Razne vesti.

* (Knezu črnogorskemu) podelil je sultan najviše odličje, veliko zvezdo turškega reda „Nišan Imtijaz.“

* (Strašen prizor lynchjustice.) Farmer Hospy blizu Caroltowna ob Mississipiji si je nakopal sovraštvo zamorcev s tem, da je nagovarjal bele ljudi, da naj ne vzamejo v službo nikakega zamorca ter ne trpé v obližji nikake zamorske naselbine. Zamorci so v bližini hoteli osnovati novo selo, ter jo imenovati „Lincoln.“ Ko so zamorci že postavili nekaj koč, jih pa jim uniči požar. Dolžili so Hospy-ja, da je zažgal. Obstopili so njegovo hišo in ga na grozen način umorili. Hospy se je dolgo branil z revolverjem proti napadalcem, a nazadnje je le omagal. Ker so ljudje v bližini slišali streljanje, prihiteli so in ujeli nekaj črnih morilcev. Po izpovedih ujetih morilcev izvedeli so tudi za druge. 17. marca t. l. so morilci stali pred sodiščem v Caroltownu. Tajili neso zločinstva. Glavni prouzročitelj umora je zaklical: „Dobro vemo, da nas hočete uničiti, a to nas ne straši. Da je le Hospy, ta pes, crknil, izvršili smo to dejanje ne zase, ampak za svoje otroke. „Drugi zločinci so z veselimi klici pozdravili besede svojega voditelja.“

Pri tej priči ustopi v dvorano petdeset našemljenih mož z revolverji. Zasliši se streljanje. Trinajst zamorcev se je zgrudilo mrtvih na tla, trije so bili težko ranjeni, drugi so se pa rešili s tem, da so hitro poskakali skozi okna iz sodnje dvorane. Našemljenci so se priklonili porotnikom in sodnikom ter odšli. Zanimivo je, da so sodniki in porotniki popolnem mirno sedeli, ko se je vršil napad. Ko so našemljeni napadovalci odšli, objavil je mirno predsednik porotnikom: „Ker ni zatožencev, sklenem sejo.“ Kakor se domneva so sodniki in porotniki že poprej dobro vedeli, kaj se bode zgodilo, ter so bili sporazumljeni z napadovalci.

Zahvala.*)

Podpisani odbor akadem. društva „Triglav“ izreka presrčno zahvalo vrlim gg. tamburašem in pevcem bratskega nam akadem. društva „Hrvatske“ za izvrstno sodelovanje, g. dru. B. Ipavicu za krasno spremljevanje na glasovirji, slavnej čitalnici v Ormoži in gg. rodoljubom, kateri so pristopili društvu kot podporni udje ali poslali mu podpore, slavnim društvom in gg. narodnjakom za mnogoštevilne brzojavne in pismene čestitke, posebno častnemu svojemu članu, č. g. S. Gregorčiču, za njegov prelepi pozdrav o priliki društvene desetletnice in sploh vsem, kateri so pripomogli, da je bila slavnost v istini sijajna, nepozabljiva vsem, kateri so se je udeležili.

Za odbor:

Cand. iur. Jak. Toplak, t. č. predsednik. Stud. iur. Josip Blaž, t. č. tajnik.

*) Po naključji zakasnjeno.

Poslano.

50.000 goldinarjev znaša glavni dobitek Kincsem-loterije, katera ima še daljnih 4787 dobitkov in je tedaj upanje veliko, kaj zadeti. Vsled tega, da se bodo vsi dobitki takoj po žrebanji 24. t. m. po ogerskem Jockey-klubu točno izplačali, so se Kincsem-srečke jako priljubile in se zelo iščejo, zategadelj posebno opozarjamo na to loterijo.

Tujci:

7. aprila.

Pri **Slonu:** Kaiser z Dunaja. — Basch iz Prage. Schmidt iz Budimpešte. — Vogel iz Gradca. — Carnino z Dunaja. — pl. Leard, Kosulich iz Keke.

Pri **Maliči:** pl. Newald, Frank z Dunaja. — Segre iz Trsta. — Trebič z Dunaja.

Pri **avstrijskem cesarji:** Auschim iz Gradca.

Tržne cene v Ljubljani

dné 7. aprila t. l.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	90	Špeh povojen, kgr.	—	66
Rež, „	5	20	Surovo maslo, „	—	84
Ječmen, „	5	04	Jajce, jedno	—	2
Oves, „	3	51	Mleko, liter	—	8
Ajda, „	4	23	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso, „	5	20	Telečje „ „	—	58
Koruza, „	4	87	Svinjsko „ „	—	70
Krompir, „	4	10	Koštrunovo „ „	—	40
Leča, „	8	—	Pišanec	—	55
Grah, „	8	—	Golob	—	17
Fižol, „	8	50	Seno, 100 kilo	2	41
Maslo, kgr.	—	90	Slama, „ „	2	41
Mast, „	—	74	Drva trda, 4 □ metr.	7	40
Speh frišen, „	—	56	„ mehka, „ „	5	—

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
7. aprila.	7. zjutraj	732·33 mm.	10·4° C	sl. zah.	obl.	2·40 mm. dežja.
	2. pop.	734·87 mm.	9·4° C	sl. zah.	dež.	
	9. zvečer	740·60 mm.	6·0° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 8·6°, za 0·2° pod normalom.

Dunajska borza

dné 8. aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta		85 gld.	40	kr.
Srebrna renta		85 „	50	„
Zlata renta		114 „	—	„
5% marčna renta		101 „	75	„
Akcije narodne banke		878 „	—	„
Kreditne akcije		296 „	40	„
London		125 „	80	„
Napol.		10 „	—	„
C. kr. cekini		5 „	93	„
Nemške marke		61 „	65	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	129 „	—	„
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	170 „	25	„
Ogrska zlata renta 4%		103 „	75	„
„ papirna renta 5%		95 „	45	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.		105 „	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	116 „	50	„
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi		126 „	75	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice		124 „	10	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice		98 „	30	„
Kreditne srečke	100 gld.	179 „	25	„
Rudolfove srečke	10 „	18 „	—	„
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	118 „	10	„
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v		206 „	90	„

Sadjerejcem

naznanjam, da imam letos zopet v svoji drevesnici veliko

lepih sadnih dreves,

požlahtnenih, z lepimi kronami, visokih 6 do 8 čevljev, tako tudi **divji kostanj** in prodajam po mogoče nizkej ceni.

V Medvodah, dné 1. aprila 1886.

(225—2) **Josip Jarc,** posestnik.

Proda se

hiša št. 30 v Udmatu poleg tovarne za sukno v dobrem stavbenem stanu z novo sezidanim magacinom, ledenico in vrtom.

Kdor želi kupiti, naj povpraša pri **G. Fischer-ji v Zvezdi št. 13.** (222—3)

Dobra travnika

v Mestnem logu Ljubljanskem prodasta se iz proste roke.

Kupci naj se oglasijo pri posestnici **Marijani Lohkar v Ljubljani, Križanski trg št. 5.** (236—2)

Kri čistilni čaj.

Melbourne 1880. Odlikovan pri svetovnih razstavah. **Sydney 1879.**

Priznano za to, za kar se ponuja, in poleg tega z dovoljenjem c. kr. dvorne pisarne s sklepom z dne 7. decembra 1858 in pozneje z dne 28. marca 1861 s patentom Njega Veličastva cesarja pred ponarejanjem zavarovano, kar se še pri nobenem **domačem zdravilu** ni zgodilo. V tem slučaji gre za že dolgo časa slavnoznani

kri čistilni čaj gosp. **lekarja Wilhelm-a v Neunkirchen-u** na juž. žel., Spod. Avst.,

kateri je po tisočerih skušnjah s svojim antiartritičnim in antirevmatičnim uplivom s čistenjem krvi in sokov pri

trganji in revmatizmu

mnogo pripomogel k zdravju. Da se ozdravi nepravilno mešanje krvi, treba je nekaj časa rabiti kako zdravilo, prirodno vodo itd., in na podlagi te skušnje upeljalo se je zdravljenje v toplicah in vodnih zdravilnicah itd. Ravno tako in sicer z izvrstnim vspehom, ne le samo gotovo, ampak bolje in koreniteje, kakor vsako zdravljenje v toplicah ozdravi **Wilhelm-ov kri čistilni čaj** (če se dalje časa rabi kot spomladansko, poletno, jesensko in zimsko zdravilo) vse bolezni, ki izvirajo iz **onečiščenja krvi.** Tako blaga se kaže ta tekočina za človeštvo, kakor so različne bolezni, ki izvirajo iz spridenja krvi. Zategadelj je, kjer okoliščine zaradi pomanjkanja časa ali pa sredstev ne dopuščajo obiskati kakih dvomljivih toplic, pri trganji po udih, pri vseh zastaranih, trajajočih boleznih (odprtih otročjih nogah, vedno gnoječih ranah), izpuščajih, vsakovrstnih mozoljih, grintah, hudih in nevarnih oteklinah, **Wilhelm-ov kri čistilni čaj** jedino in bližno zdravilo za vsacega, ki si hoče utrditi in ohraniti zdravje in življenje.

Pitje čaja v obliki ovretka zdravilnih zelišč kaže se kot polagoma raztapljajoče in urin goneče sredstvo za notranjo rabo, s čemer cel organizem telesa nekako prešine in v posameznih delih ustanovi normalno odločitev (ako se je kje motila). Zaradi tega je kri čistilni čaj posebno dobro zdravilo pri **boleznih na jetrih in vranici,** nadalje pri **zlati žili, zlatenici, zapiranji vode in slabem želodci** itd. Pa tudi bolezni sekundarne nature, kakor napenjanje, zabasanje, polucijo, moško slabost, ženski tok itd., škrofeljne itd. radikalno ozdravi **kri čistilni čaj.**

Da tako domače sredstvo, ki se tako zelo potrebuje, lahko zapelje **k sleparíji in ponarejanju,** se lahko razume, tedaj je treba kri čistilni čaj dobivati naravnost od izvora, namreč od **Frana Wilhelm-a, lekarja v Neunkirchen-u** pri Dunaji, ali pa pri spodaj navedenih zalogah.

Naposled je še omeniti, da jeden zavitek zadosti za osem dnij in da je vsakemu zavitku dodan navod, kako rabiti, v raznih jezikih. **Cena zavitku avst. velj. gld. 1.—.**

Brošura o zdravilnih vspehih zastonj in franko.

V Ljubljani: Peter Lassnik. V Postojini: Anton Leban, lekar. V Škofji Loki: Karol Fabiani, lekar. V Kranji: Karol Šavnik, lekar. V Kostanjevici: Alojzij Gatsch. V Metliki: Fr. Wacha, lekar. V Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar. (744—8)

Posestvo v Dornbergu

pri **Gorici,** obstoječe iz **več hiš** in **gruntov,**

proda se iz proste roke. (188—4)

Lastnica **Jerica Grebenc** stanuje sedaj jeden mesec v Dornbergu, potem pa zmirom v Velikih Lašičah.

Važno

za trpeče na prsih in plučah.

Neogibno potreben zoper **kašelj, hripavost, zaslizenje, katar** in **oslovski kašelj,** za take, ki želé dobiti čist in krepek glas, za **škrofeljnaste, krvične, slabotne, bledične** in **krvirevne** je

sok kranjskih planinskih zelišč,

s podfosforno kislim apnom in železom pomešan.

Lastni izdelek. Cena 56 kr.

Dobiva se v (673—22)

LEKARNI TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Objava.

Jako važno za vsako družino!

Velikansko zalogo jako solidne tovarne **fönix-srebrnega blaga** sem jako po ceni kupil in **jedini** morem jako dobro patentovano

jedilno orodje iz fönix-srebra

prodajati po sledečih zares **basnovitih** cenah in sicer posamezne kose:

6 **nožev** z zanetanimi rezili	gld.	2.—
6 **patentovanih** žlic s krono iz fönix-srebra s krono	„	1.50
6 **masivnih** patentovanih vilic iz fönix-srebra s krono	„	1.50
6 **masivnih** patentovanih kavinih žličic s krono iz fönix-srebra	„	—.65
6 **finih jajčnih žlic**	„	—.45
6 **prekrasnih** finih jajčnih kupic	„	—.80
1 **masivno** izvrstno čajno cedilice z držalom	„	—.50
1 **masivna** zajemalka za mleko	„	—.75
1 „ zajemalka za juho	„	1·—
6 **masivnih** podstavkov za nože	„	1·25
2 **jako lepa** svečnika za na mizo	„	1·—
1 „ „ prezentovalna tasa	„	1.50
1 **fina** cukrarnica in poprovnica	„	—.40
49 kosov.	Vkup gld.	13.30.

To jedilno orodje vkupe 49 kosov, najedenkrat naročeno, dam samo za gld. 10. (183—6)

To patentovano fönix-srebro je najboljša ponaredba srebra, ostane vedno belo, kakor **pravo srebro,** se ga ne loti zeleni volk, kakor drugih kovin, in je tedaj zdravju jako ugodno, zatorej se mora priporočati vsakej družini, lastnikom gostiln in kavarn.

Za dokaz, da je moja objava **resna resnica,** zavežem se javno, da neugajajoče blago takoj nazaj vzamem in denar povrnem. Vsakdo tedaj lahko brez skrbi naroči.

Pred „britanija“-srebrom, ki je samo s cinkom prevlečena ploščevina, se svari, v dokaz temu dam 61 komadov jedilnega orodja iz „britanija“-srebra za gld. 7.50 s 5% rabatom.

Pošilja se hitro proti poštnemu povzetju.

Naslov: **Universal-Export-Bureau,**

S. Löw, Wien, II., Flossgasse 6.

Umrli so:

2. aprila: Tomaž Mlakar, tesar, 85 let, Strmi pot št. 8, za starostjo.

3. aprila: Fran Staudinger, zasebnik, 69 let, Mestni trg št. 6, za plučnim emfizemom. — Žiga baron Zirheimb, c. kr. umirovljeni uradnik, 85 let, Kapiteljske ulice št. 13, za starostjo. — Leopold Kocijan, dninar, 47 let, Kravja dolina št. 11, za bramorico.

4. aprila: Janez Pavčič, posestnikov sin, 40 let, Ulice na grad št. 12, za jetiko. — Janez Kadřabek, črevljar, 38 let, Krakovski nasip št. 24, za jetiko.

5. aprila: Marija Podržaj, gostija, 55 let, Gospodske ulice št. 9, za srčno vodenico. — Janez Eichinger, delavec, 12 let, Poljanski nasip št. 50, za Brigthovo boleznijo. — Avgusta Pirc, delavka, 21 let, Opekarska cesta št. 27, za jetiko.

V deželnej bolnici:

30. marca: Matija Poreber, dninar, 53 let, za kroničnim katarom v črevesu. — Marija Troha, gostija, 60 let, za plevritičnim eksudatom.

1. aprila: Andrej Belič, delavec, 32 let, za jetiko. — Alojzij Dolenec, gostač, 25 let, za jetiko. — Josipina Osredkar, gostija, 60 let, za plučnim edemom.

Žrebanje že 24. tega Meseca.

Kincsem SREČKE à 1 gld. 11 srečk samo 10 gl.

Glavni dobitek v gotovini!

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% || 4788 denarnih dobitkov.

Kincsem-srečke dobivajo se

v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba:

Budimpešta, Waitznergasse 6. (142—25)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar. Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.